

Första delårsöversikten för 2021 för tiden 1.1-30.4.2021

VD/5200/02.01.02.00/2021

RV/MR/PK/HY-L/ALS

I enlighet med anvisningarna för verkställandet av budgeten får stadsstyrelsen och stadsfullmäktige rapporter om utfallet av budgetanslagen och de bindande målen tertialvis för januari–april, januari–augusti, samt för hela året i samband med bokslutet. Den första delårsöversikten 2021 har utarbetats i enlighet med läget 30.4.2021.

Omvärldens utveckling

Enligt statistikcentralens förhandsuppgifter var Vandas invånarantal omkring 238 000 personer i mars 2021. Befolkningen har under januari–mars ökat med 800 invånare, vilket var 450 personer färre jämfört med motsvarande tid år 2020. Skillnaden beror i hög grad på flyttningsrörelserna mellan kommunerna. Under innevarande år har Vandas inflyttningsöverskott inom landet fram till slutet av mars uppgått till endast 30 personer då inflyttningsöverskottet under samma period år 2020 var över 500 personer. Nettoinvandringen var omkring 40 personer på minus jämfört med år 2020. Den naturliga befolkningstillväxten, överskottet födda i relation till avlidna, ökade med knappt 80 personer.

I Vanda har antalet kvinnor alltid överskridit antalet män, men under flera års tid har männens andel av befolkningen ökat. På basis av förhandsuppgifterna för mars har det nu skett en historisk vändning och siffran för antalet män gick om antalet kvinnor med knapp marginal. I februari 2021 var kvinnorna fortfarande 127 fler, medan skillnaden i mars var 21 personer till männens fördel.

I jämförelser mellan de största städerna har Vanda fortsättningsvis den högsta befolkningstillväxten. Visserligen var tillväxten i Esbo under början av året, 780 personer, endast ett tjugotal personer färre jämfört med Vanda. Tammerfors kom på tredje plats med 660 nya invånare. Vanligtvis har Helsingfors legat i täten i fråga om befolkningstillväxt, men enligt läget i slutet av mars 2021 hade helsingforsarnas antal minskat med nästan 700 personer. Det minskade invånarantalet i Helsingfors berodde på den inhemska migrationen. Åbo kom på andra plats i fråga om befolkningsminskning (-147), men också Jyväskylä och Björneborg uppvisade ett knappt underskott.

I april 2020 började arbetslösheten öka kraftigt till följd av coronakrisen. Enligt arbets- och näringsministeriets uppgifter var Vandas arbetslöshetsgrad som högst i maj (19,2 %) och lägst i november (13,9 %). I januari–februari 2021 var Vandas arbetslöshetsgrad omkring 14 procent och hade i mars stigit till 15 procent. I slutet av mars 2021 uppgick antalet arbetslösa till drygt 18 800 personer, varav 26 procent (nästan 4 900 personer) var permitterade. Av de arbetslösa var andelen permitterade högst i april–maj 2020 med en andel på 47 procent. Antalet långtidsarbetslösa överskred i Vanda siffran 5 000 i mars 2021 och staden har senast uppvisat lika höga siffror hösten 2016. I mars 2021 var antalet arbetslösa under 25 år knappt 2 400, medan siffran i januari–februari var klart lägre med omkring 2 100 arbetslösa. Av det totala antalet arbetslösa i Vanda var 54 procent män. Antalet lediga arbetsplatser sjönk en aning i Vanda jämfört med början av året, men det fanns trots det något fler lediga arbetsplatser i mars 2021 jämfört med samma tid året innan.

Jämfört med de andra stora städerna i Finland eller med Helsingforsregionens kommuner uppvisade Vanda den allra högsta arbetslöshetsgraden i mars 2021 (15 %). Av de stora städerna var arbetslöshetsgraden hög även i Åbo (14,6 %) och Helsingfors (14,5 %), medan Esbo uppvisade den klart

lägsta siffran (11,7 %). I slutet av mars var arbetslöshetsgraden i KUUMA-kommunerna 10,9 procent och i hela landet 12,6 procent. Av Helsingfors 51 300 arbetslösa arbetssökande var andelen permitterade 22 procent, medan andelen permitterade i Esbo uppgick till 20 procent av 17 500 arbetslösa. Av de stora städerna hade Vanda den högsta andelen permitterade (26 %) medan Uleåborg hade den lägsta (13 %).

I januari–mars 2021 beviljades nya bygglov för 950 bostäder, vilket var 230 fler i relation till motsvarande tidpunkt året innan. Antalet påbörjade bostäder var på motsvarande sätt cirka 180 bostäder färre. Under början av året registrerades runt 460 färdigställda bostäder, vilket var 150 fler än under motsvarande tid år 2020. Merparten av de färdigställda bostäderna (77 %) låg i flervåningshus.

Utvecklingen av skattefinansieringen

Under januari–april 2021 har staden fått skatteinkomster på sammanlagt 403,5 milj. euro (2020: 356,5 milj. euro), varav 342,1 milj. euro i kommunalskatt (2020: 322,9 milj. euro), samfundsskatt 52,3 milj. euro (2020: 31,4 milj. euro) och fastighetsskatt 9,0 milj. euro (2020: 2,1 miljoner euro).

I hela landet har kommunerna i januari–april redovisats 7,6 procent mer i kommunalskatter jämfört med året innan, och i Vanda var ökningen 7,7 procent.

Kommunförbundet har i maj uppdaterat sin kommunspecifika skatteram på grundval av 2019 års slutförda beskattning, inkomstutvecklingsstatistiken över inkomster underställda förskottsinnehållning år 2020 (preliminär uppgift) samt den uppskattade befolkningsutvecklingen i de enskilda kommunerna. Vanda beräknas få omkring 10 milj. euro mindre i kommunalskatt år 2021 än vad man utgått från i budgeten. Denna siffra förklaras med större skatteåterbärningar för år 2020 jämfört med året innan. Beskattningen för år 2020 blir klar i oktober, en eventuell justering av fördelningsandelen samt storleken på november månads redovisning bekräftas när den slutgiltiga beskattningen är klar. I december kommer man troligen att även justera kommungruppens och kommunernas andelar av förskotten för år 2021. Kommunförbundet uppdaterar nästa gång kommunalskatteprognosen för hela landet och de kommunspecifika ramarna i augusti och i slutet av september när man vet riktlinjerna för statens budget.

I januari–april inflöt sammanlagt 52,3 milj. euro i samfundsskatt till staden, vilket är en ökning med 98,7 procent jämfört med året innan. I hela landet uppgick motsvarande ökning i kommunernas samfundsskatter i jämförelse med fjolåret till 93,3 procent. Innevarande år ökar samfundsskatten som redovisas uppskattningsvis omkring 27 procent i hela landet. Staden höjde kommungruppens utdelningsandel tillfälligt med 10 procentenheter som en del av kommunernas coronastöd år 2021. Dessutom höjdes utdelningsandelen permanent med drygt två procentenheter som en kompensation för de sänkta avgifterna för småbarnspedagogiken. Till den goda utvecklingen bidrar delvis även de förbättrade debiteringsprognoserna för skatteåret 2020 samt de influtna skatteinkomsterna under början av året som överträffade prognosen. Vandas samfundsskatteintäkter förutspås överskrida budgeten (82 milj. euro) med cirka 24 milj. euro.

I januari–april har staden fått in mer än normalt i redovisad fastighetsskatt. Orsaken är att skatterna redovisats först år 2021 i stället för år 2020, vilket beror på att fastighetsskattesystemet bereder sig för att börja tillämpa bestämmelserna om olika tidpunkt för slutförande av beskattningen för enskilda skattskyldiga. På motsvarande sätt kommer en del av de redovisade skatterna att framskjutas från år 2021 till 2022. Enligt kommunförbundets ram skulle Vanda år 2021 få 102,8 milj. euro i redovisad fastighetsskatt, vilket överskrider budgetprognosen med ca 2,5 milj. euro.

Enligt prognosen kommer skatteinkomsterna som helhet att överskrida budgeten med 17 milj. euro. Skatteprognoserna preciseras under året.

Enligt finansministeriets beslut är stadens statsandel för basservicen 151,5 milj. euro, ersättningen för skatteförluster som åsamkats genom ändringarna i beskattningsgrunderna 80,2 milj. euro och finansieringen för bildnings- och kulturväsendet enligt undervisnings- och kulturministeriets beslut 17,0 milj. euro år 2021. Undervisnings- och kulturministeriets slutliga beslut kommer i slutet av året. Utgående från besluten uppgår statsandelarna till sammanlagt 248,7 milj. euro, vilket överskrider budgeten med 1,7 milj. euro.

Driftsekonomin

Under januari–april uppgick stadens, affärsverkens och fondernas rörelseintäkter (utan HRM) till 148,0 milj. euro, verksamhetsutgifterna (utan HRM) till -553,8 milj. euro, medan verksamhetsbidraget var -405,8 milj. euro. Under januari–april har verksamhetsintäkterna förverkligats till 32 procent, verksamhetskostnaderna till 32 procent och verksamhetsbidraget till 31 procent i förhållande till budgeten.

Enligt prognosen ökar verksamhetsintäkterna till 483,3 milj. euro och verksamhetskostnaderna till -1 789,6 milj. euro (utan HRM). Verksamhetsintäkterna beräknas överskrida budgeten med cirka 21,9 milj. euro eftersom staten lovat kompensera kommunerna för de utgifter coronaepidemin medfört i form av statsunderstöd.

Verksamhetskostnaderna (utan HRM) överskrider enligt budgetprognosen med cirka 37,3 milj. euro. Överskridningen förklaras framför allt av social- och hälsovårdens extra utgifter på grund av coronaepidemin, men man uppskattar att även utgiftsanslaget för den egna verksamheten överskrider med nära 14 milj. euro. HRT:s kommunandel förutspås överskrida budgeten med cirka 6,5 milj. euro och arbetsmarknadsstödet kommunandel med cirka 4,5 milj. euro. Läropliktslagen, som trädde i kraft från början av år 2021, förlänger läropliktstiden och orsakar tilläggskostnader både inom verksamhetsområdet för fostran och lärande och för IT-administrationens anskaffning av IT-apparatur. Staten kompenserar utgifterna som lagändringen medfört och ökar därmed kommunens inkomster. Verksamhetsbidraget förutspås bli omkring 15,4 milj. euro sämre jämfört med budgeten.

Skatteinkomsterna förutspås överskrida budgeten med 17,1 milj. euro då framför allt prognosen över samfundsskatterna visar på en positiv utveckling. I början av år 2021 har samfundsskatteintäkterna legat på en god nivå och dessutom har staten temporärt höjt kommunernas utdelningsandel för samfundsskatteintäkternas del till att gälla hela år 2021. Statsandelsintäkterna beräknas överskrida budgeten med omkring 1,7 milj. euro.

De finansiella intäkterna och kostnaderna förutspås utfalla enligt budgeten. Räntenivån är fortsättningsvis låg.

Av- och nedskrivningar har i januari–april verkställts för 35,3 milj. euro och för hela året beräknas de uppgå till sammanlagt cirka 109,2 milj. euro.

I den första delårsöversikten för år 2021 prognostiseras ett årsbidrag på 71,9 miljoner euro, vilket överskrider budgeten med omkring 3,4 milj. euro. Resultatprognosen utmynnar enligt den prognos som sammanställts i slutet av april i ett underskott på cirka -27,3 milj. euro (i budgeten -30,9 milj. euro).

Investeringar

Inkomsterna i stadens, affärsverkens och fondernas investeringsdelar uppgick i januari–april till 1,5 milj. euro, investeringsdelens utgifter till -22,5 milj. euro och investeringsdelens netto låg på -21,1 milj. euro.

Investeringsanslagen för byggande beräknas underskrida budgeten med cirka 7,4 milj. euro medan de offentliga anläggningstillgångarna överskrider budgeten med cirka 4,5 milj. euro. Överskridningen beror på den åtstramade tidtabellen för förbättringsarbetena på Ring III från planerade tre år till två år.

Stadens, affärsverkens och fondernas totala investeringsutgifter förutspås år 2021 ligga på en nivå av 144 milj. euro och underskrida investeringsanslagen i budgeten med runt 2,8 milj. euro.

Investeringsinkomsterna förutspås uppgå till 6,8 miljoner euro och investeringsdelens netto till -137,1 miljoner euro.

Finansieringen

Stadens långfristiga lånestock fortsatte minska även under år 2020 och låg i slutet av året på cirka 858 milj. euro. Ränteutgifterna underskred 1,9 milj. euro samtidigt som låneportföljens ränterisk minskades genom att öka durationen.

Nettoupplåningen år 2021 beräknas i detta nu till cirka 40,5 milj. euro, vilket är omkring 27 milj. euro mindre än i budgeten för innevarande år (67,6 milj. euro). Staden amorterar de långfristiga lånen i enlighet med amorteringsplanerna för cirka 79,4 milj. euro. I nuläge beräknas de långfristiga lånen öka med 120 milj. euro (i budgeten 150 milj. euro), men summan för den nya upplåningen preciseras under hösten, då man har en exaktare bild av budgetens utfall och kassaläget under innevarande år avseende finansieringen. Staden har hittills lyft endast ett långfristigt lån på 20 miljoner euro med fast ränta av en tidigare överenskommen finansieringslimit.

Stadens likviditetsbuffert har under hela början av året legat på en rimlig nivå. År 2020 kompenserade staten en märkbar del av de utgifter coronapandemin orsakat till kommunerna vilket återspeglades som ett bättre kassaflöde jämfört med prognoserna kring årsskiftet. Även likviditetssituationen har under början av året varit bättre jämfört med prognosen. Stadskoncernens kassa har medvetet hållits på en lägre nivå än under tidigare år på grund av de negativa depositionsräntorna och den depositionsavgift bankerna tar ut.

Stadsstyrelsen 24.5.2021 § 33

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) att anteckna den första delårsöversikten för 2021 för kännedom och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att anteckna den första delårsöversikten för 2021 för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 15.6.2021 § 4

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna den första delårsöversikten 2021 för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilagor:

- Bilaga 1: Vanda stads första delårsöversikt 2021
- Bilaga 2: De största dotterbolagens delårsöversikter 1/2021
- Bilaga 3: Rapportering av de bindande målen 1/2021

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 besvärsförbud

Närmare information:

Matti Ruusula, ekonomi- och strategidirektör, tfn 043824 9254, [foramn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:foramn.efternamn[at]vantaa.fi)

Päivi Kandolin, budgetchef, tfn 040 626 7613, [foramn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:foramn.efternamn[at]vantaa.fi)